

Smittskydd förskola

Ann-Marie Cylvén
Smittskyddssjuksköterska
Vårdkvalitetsenheten smittskydd
Region Norrbotten

Hälsofrämjande förskola

- hur kan vi samverka och arbeta för en frisk miljö?

”Man vet ju egentligen inget om personalens hygien. Jag lämnar barnet där och hämtar. Jag ser ju inte om de är noga att tvätta händer osv. Men hoppas såklart”.

(Citat från förälder)

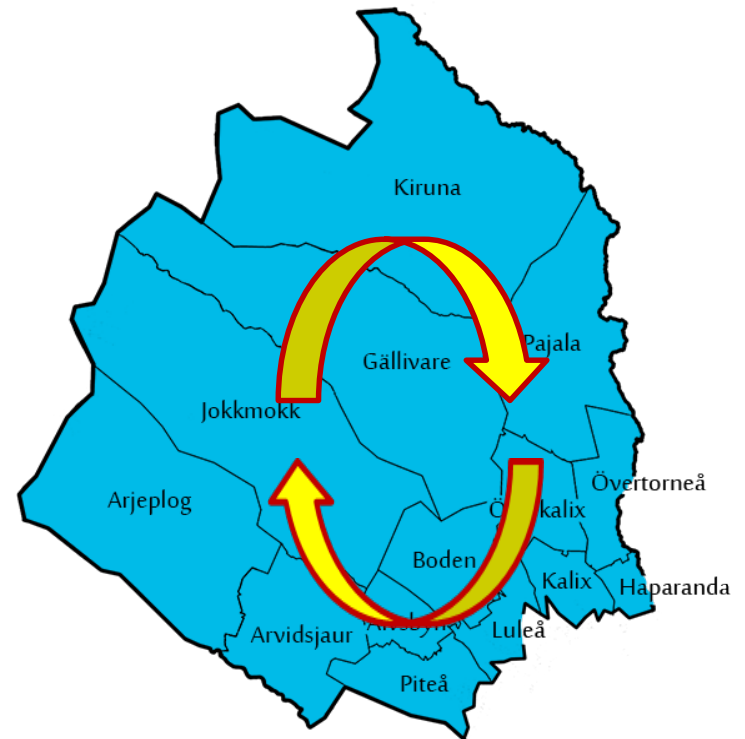

Ann-Marie Cylvén
Smittskyddssjuksköterska
Vårdkvalitetsenheten smittskydd
Region Norrbotten

Vad är Smittskydd Norrbotten?

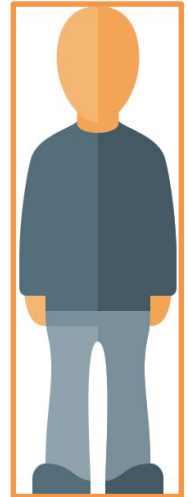

Anders Nystedt – smittskyddsläkare
Jonas Hansson - bitr smittskyddsläkare
Ann-Louise Svedberg - smittskydd ssk
Ann-Marie Cylvén - smittskydd ssk
Inga-Lill Josefsson- smittskyddssekreterare

Vad är smittskydd?

Smittskyddslagen beskriver hur **sjukvården, samhället och individen** ska bete sig för att **minska risken** för spridning av smittsamma sjukdomar

Länsstyrelsen
Norrbotten

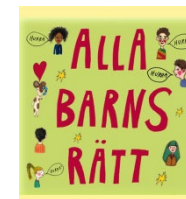

Arena förskola

Aktuell lagstiftning

Förskolan

Samarbete kring förskolebarns hälsa

(Elevhälsan har ansvaret för skola/särskola)

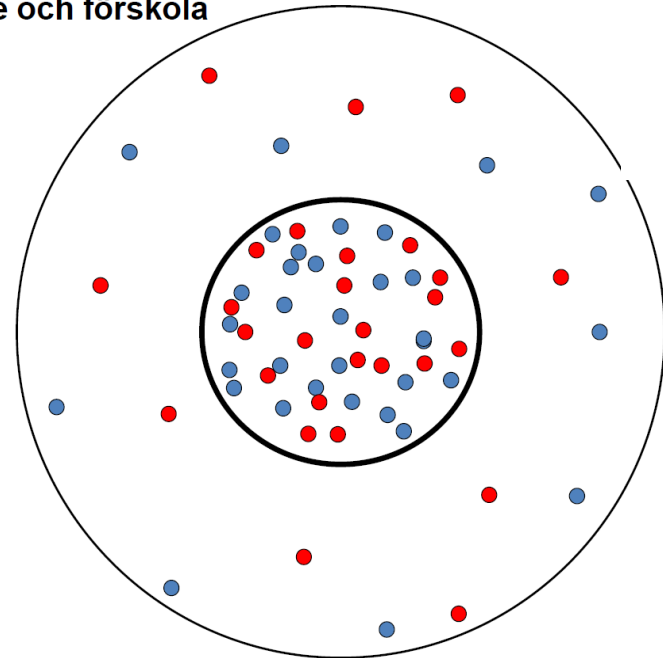
- **Folkhälsomyndigheten** är tillsynsvägledande myndighet
- **Länsstyrelsen** har en vägledande roll för kommunens miljö-och hälsoskydd
- **Kommunens miljö- och hälsoskydd** ansvarar för den operativa tillsynen på förskolan
- **Barnhälsovård** (BHV) – expertrådgivare vid barnsjukdom och förebyggande hälsovård
- **Primärvård** vård till enskild individ
- **Förskolan** ska ha program för egenkontroll om hygien, smittspridning och övrig inomhusmiljö.
- **Landstingets smittskyddsenshet** verkar på olika sätt för minskad smittspridning bland befolkningen - via smittskyddslagen, men har även en rådgivande roll

Vem har egentligen ansvaret för hälsovården i förskolan.....

- 1978 övergick ansvaret för hälsovården i förskolan från kommunerna till landstingens barnhälsovård och reglerades enligt riktlinjer från socialstyrelsen
- Idag finns inte det formella ansvaret för hälsovården i förskolan reglerat i någon författning eller föreskrift. Från sexårsklass ingår barnen i skolans elevhälsovård.
- ”Former för att skapa goda förutsättningar för samarbetet mellan förskola och hälso-och sjukvård är en fråga för huvudmännen. En möjlighet är att BVC:s kontakter med förskolan regleras genom lokala överenskommelser mellan primärvården och respektive kommun”

Risken för att exponeras för olika smittämnen i förskola/skola är direkt relaterat till förekomsten av smittämnen i övriga samhället.

Samhälle och förskola

NAPPARNA?
MAGSJUKA & ANDRA
SJUKDOMAR SPRIDS
LÄTT VIA
NAPPAR
NAMN

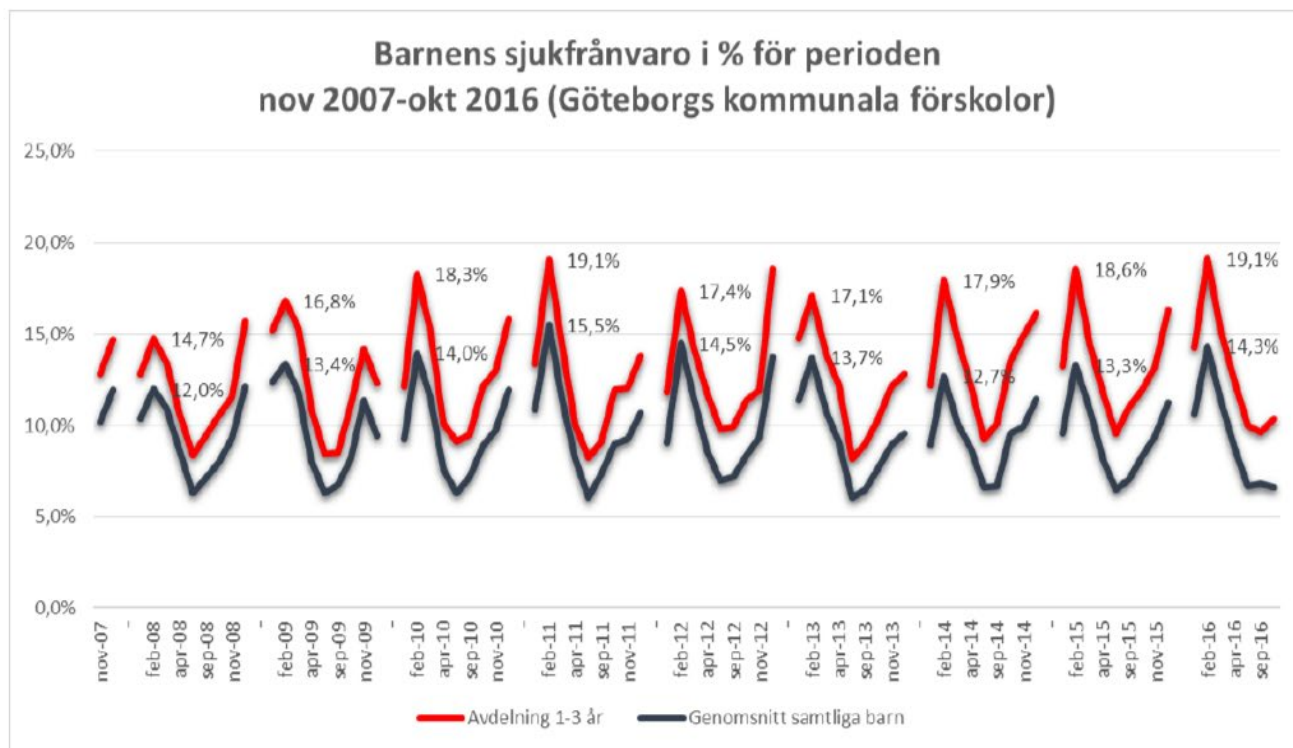
2/5-
NU GÅR DET
VATTKOPPOR
HÄR PÅ ❤️
SVINKOPPOR
+ LÖSS + STREPTOKOCKER

MAGSJUKA
LÖSS PÅ HUSE

Förskolor påminner om sjukhus

- Ett koncentrat av individer på ett begränsat område
- Täta kontakter direkt eller indirekt med andra
- Infektionsförsvaret är inte moget
- Ett perfekt ställe för att sprida bakterier och andra mikroorganismer.
- Antibiotikakonsumtion hos barn påverkar barnets normalflora

Barnens sjukfrånvaro i procent

Rekordmånga dagar för vård av barn har betalats ut under 2018 års första kvartal, visar färska siffror från Försäkringskassan. Foto: TT

Vabbandet slår nytt rekord

Föräldrar har aldrig vabbat så mycket som under årets vinter. Rekordmånga dagar för vård av barn har betalats ut under årets första kvartal, visar färska siffror från Försäkringskassan.

Jämfört med de senaste fem åren är antalet utbetalda dagar i år, både i landet i stort och i Västra götalandslän, rekordhöga. I landet ökade antalet utbetalda vab-dagar under första kvartalet med 152 112 jämfört med förra året. Totalt landade det på inte så blygsamma 2 250 234 heldagar.

Kraftig influensasäsong

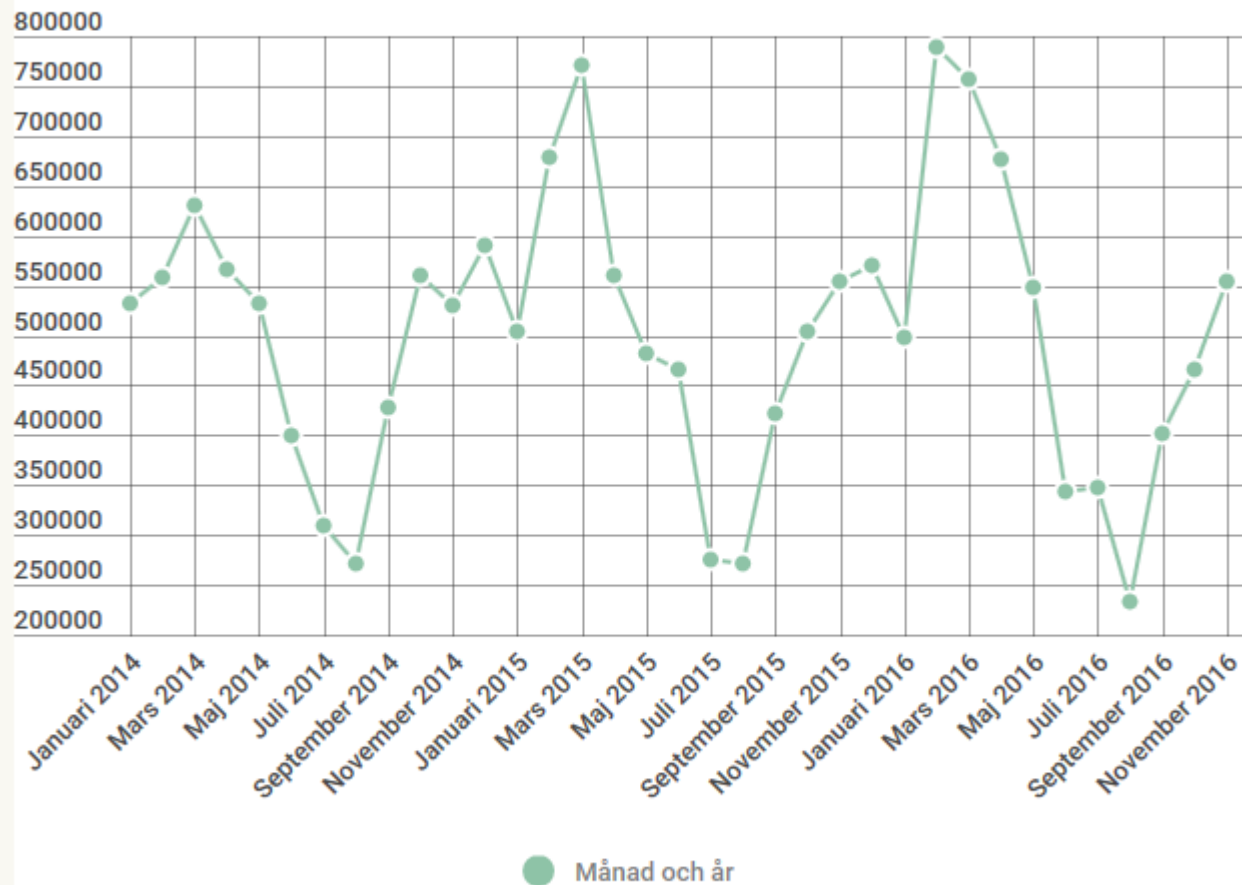
– Rekordantalet kan bero på flera saker, både att influensasäsongen varit kraftig och att trenden att använda förmånen ökat, säger Niklas Löfgren, familjeekonomisk talesperson på Försäkringskassan.

I Västra Götaland betalades ersättning ut för totalt 382 739 heldagar till tiotusentals föräldrar i länet som var hemma med sjuka barn. Det är nära 26 000 fler dagar än för samma period ifjol.

Februari 2018

Antal utbetalade dagar med VAB per månad

Källa: Försäkringskassan

Socialstyrelsen menar att.....

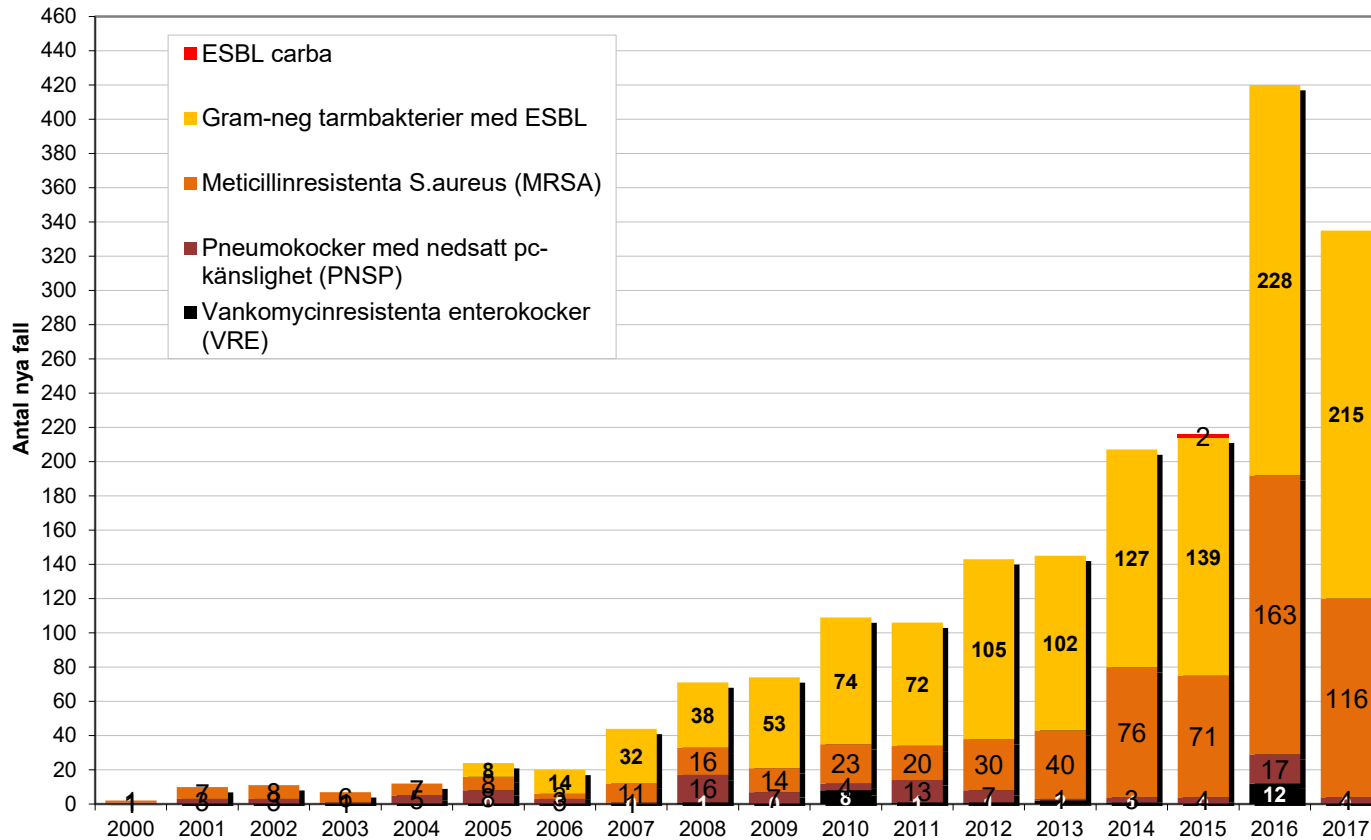
- Det måste finnas en **god kunskap** om hygienrutiner inom förskolan för att minimera risken för smittspridning, oavsett smittämne.
- För detta krävs **kunnig personal**, ändamålsenliga lokaler, rätt utrustning och utemiljö.
- Förskolan måste kunna **erbjuda en god omsorg** till alla barn oavsett smittsamhet.
- Barnen och deras hälsa är **viktiga för samhället** och goda hygienrutiner som barnen för med sig in i vuxenlivet är en viktig folkhälsofaktor.

Frisk miljö genom hygienarbete

- Höja kunskapsnivån hos personalen för att minska onödig smittspridning
- Minska sjukfrånvaron/sjuknärvaro hos barn och personal
- Skydda barn med nedsatt immunförsvar eller riskfaktorer
- Minska risken för spridning av sjukdomar som faller in under smittskyddslagen ex salmonella, blodburen smitta och resistenta bakterier
- En likvärdig förskola med god kvalitet för alla barn
- Friskare befolkning medför minskad antibiotikaförskrivning och medföljande resistensutveckling

Anmälningspliktig resistens

antal anmälda fall per år i Norrbotten

Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om smittrisker (AFS 2018:4)

- Gäller alla arbetsgivare och verksamheter
- Oavsiktligt eller avsiktligt arbete med smittämnen
- Har en tydlig koppling till EU direktiv
- Fokus på hygieniska förebyggande åtgärder och rutiner
- Riskbedömning om smittrisk ska göras av arbetsgivaren (arbetsmoment, smittväg, konsekvenser)

Generellt för alla arbetsgivare (AFS 2018:4)

- Riskbedöma smittrisker
- Allmänna hygienåtgärder
- Vaccination

Kunskaper och utbildning:

- Utbildning om smittrisker
- Nyanställda och vikarier ska få introduktionsutbildning innan de börjar sitt arbete
- Utbildning och information ska upprepas regelbundet

LIAM HAR LITE
HOSTA PÅ NÄTTERNA
BARA, MEN...
ALLMÄNTILLSTÅNDET
ÄR BRA!

TUVA ÄR
LITE ÅKSJUK
BARA..VI TOG
BILEN...

Hyfs i förskolan

Samarbete mellan Smittskydd Västra Götaland, barnhälsovården och kommunerna i Västra Götaland.

Syftet med Hyfs är att förbättra hygienrutinerna på förskolorna och på så sätt minska antalet infektionssjukdomar bland barnen. Därmed minskas även antibiotikaförbrukningen vilket är en viktig del i kampen mot antibiotikaresistenta bakterier.

Önskelista

Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Utmana och stimulera deras intresse för hälsa och välbefinnande

Förskolans läroplan
SKOLFS 2018:50

1. Hälsöfrämjande förskola - BVC

- En etablerad kontaktväg till BVC för förskolepersonalen, rådgivning och stöd.
- Information från BVC till föräldrar inför start i förskola och vid behov föräldrainsformation på förskolan.

2. Hälsöfrämjande förskola - Hygienombud

Att tillsammans med förskolechef.....

- ta fram och skriva en **hygienplan**
- se till att **hygienrutiner** sätts upp och följs
- vara förskolans **kontaktperson** i frågan
- informera nya medarbetare om förskolans hygienarbete
- hålla kollegor **informerade och uppdaterade** om hygienarbetet
- genomföra en **hygienrond** på förskolan en ggr /år

3. Hälsöfrämjande förskola - Förskolehälsan

Linköpings kommun

I samverkan med olika vårdaktörer.....

- Barnhälsovården
- Allergicentrum
- Smittskydd

- Besök i ledningsgrupper och förskolor
- Medicinskt stöd för förskolechefer
- Konsultation ute på förskolor ex vid sjukdomsutbrott
- Telefonrådgivning
- Utbildning

Hälsofrämjande förskola?

- sammanfattning önskelista

- * Formalisera en struktur för samarbete med hälso- och sjukvård (BVC)
- * Hygienombud alternativt förskolehälsa
- * Länsövergripande nätverk för förskolechefer
- * Systematiskt följa sjukfrånvaron i barngruppen

Vilka ansvarar för en frisk miljö i förskolan
och hur kan vi samverka på bästa sätt?

Tack för mig?

Förskolans läroplan

SKOLFS 2018:50

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande.

Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Utmana och stimulera deras intresse för hälsa och välbefinnande

Motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande

Förskollärare, barnskötare och övrig personal får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Önskemål från förskolechefer

- Handledning/kompetensutveckling
- Tillskapande av gemensamma rutiner
- Hjälp vid sjukdomsutbrott
- Behov av stöd vid ovanliga sjukdomar och infektioner
- Stöd inför beslut när barn ska vara hemma från förskolan
- Hjälp med egenvårdsplaner